

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Espainiako Historia

USE 2024

www.ehu.eus

***Proposatutako lau ariketa hauetako Biri erantzun behar diezu.
Ez ahaztu azterketa-orrialde bakoitzean kodea jartzea.***

Proba idatzi honek 4 ariketa ditu. Ariketak bi multzotan banatuta daude:

A Multzoa: bi gai ditu, eta bati erantzun behar diozu.

B Multzoa: bi testu-iruzkin ditu, eta bati erantzun behar diozu.

Jarraibideetan adierazitakoei baino galdera gehiagori erantzunez gero, erantzunak ordenari jarraituta zuzenduko dira, harik eta beharrezko kopurura iritsi arte.

Zuzenketa- eta kalifikazio-irizpide espezifikoak:

1. Gaia: 5 puntu. Irizpide hauen arabera kalifikatuko da gaia:
 - a. Galdetzen denari egokitzeko gaitasuna: 1 p.
 - b. Kontzeptu eta hiztegi espezifikoak ondo erabiltzea: 1 p.
 - c. Gaia bere testuinguruan jartzea: 3 p.
2. Testu-iruzkina: 5 puntu. Irizpide hauen arabera kalifikatuko da testua:
 - a. Testuaren kokapena (testu mota, egilea, jasotzaileak, garaia): 0,5 p.
 - b. Testuaren analisia: testuaren oinarritzko ideiak nabarmentzea: 1,5 p.
 - c. Testuinguruan jartzea: testua bere prozesu historikoan ezartzea: 2,5 p.
 - d. Testuaren garrantzia: kokatzen den aldi historikoa ulertzeko testu horrek duen garrantzia adieraztea: 0,5 p.

Universidad del País Vasco Euskal Herriko Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2024ko EZOHIOA

ESPAINIAKO HISTORIA

EVALUACIÓN PARA EL ACCESO A
LA UNIVERSIDAD

EXTRAORDINARIA 2024

HISTORIA DE ESPAÑA

A MULTZOA: Gaiak

(Garatu gai hauetako BAT)

A1. GAIA: ANTZINAKO ERREGIMENAREN KRISIALDIA (1808-1814): CÁDIZKO GORTEAK ETA 1812KO KONSTITUZIOA: 1. Independentzia gerra. 2. Josef I.aren Gobernuak: frantsestua. 3. Cádizko Gorteen lan iraultzailea. 4. Gerra Euskal Herrian.

A2. GAIA: DIKTADURA FRANKISTA EUSKAL HERRIAN (1939-1975): 1. Erbestea. 2. Frankismoa Euskal Herrian: hazkunde ekonomikoa eta aldaketa sozialak. 3. Frankismoaren aurkako oposizioa. 4. Diktaduraren krisia Euskal Herrian.

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2024ko EZOHIOA

ESPAINIAKO HISTORIA

EVALUACIÓN PARA EL ACCESO A
LA UNIVERSIDAD

EXTRAORDINARIA 2024

HISTORIA DE ESPAÑA

B MULTZOA: Testu-iruzkina

(Iruzkindu testu hauetako BAT)

B1. TESTU-IRUZKINA: FEDERICO ECHEVARRIAREN HITZALDIA LIBREKANBISMOARI ETA PROTEKZIONISMOARI BURUZ (1893-12-09):

Ez, hemen gertatzen den gauza bakarra zera da, Espainiaren eta Alemaniaren artean proiektuan den itun tamalgarriaren ondorioz, atzera botako dela eta deseginik geldituko dela egungo aduana-zergen araubidea ezartzeko egindako lan handia. Eta jokabide horrek zoritxar handia ekarriko dio herrialdeari, dudarik gabe; ez bakarrik aurrekari zorigaitzoko bat ezarriko duelako, etorkizuneko edozein industria-ekimen hondatuko lukeena, baizik eta, orobat, zauri hilgarria eragingo liekeelako lantegiei; bai egungo muga-zergen araubidearen babesean altxatu direnei, halakoak baitira gehien-gehienak, baita lehendik altxatuak zirenetan egin diren erreforma eta zabaltze handiei ere. Eta industria-jarduera horren guztiaren heriotzak, ohar gaitezen, hauek guztiak harrapatuko lituzke: Labe Garaiak, galdaragintzako eta makinak egiteko instalazio berrietan; altzairu-ekoizpena; Talleres de Deusto, altzairu moldekatuak eta trakzio-makinak eta -materiala egiteko sailean; Aurrera, haren hodi-fundizio ezin garrantzitsuagoetan, altzairuzko manufaktoretan; Talleres de Zorroza eta Talleres de Miraballes, zubigintzan, bagoigintzan, eraikuntzan eta galdaragintzan (...) eta beste asko eta asko, luze joko bailiguke orain denak aipatzeak. Ez aipatzeagatik, jaun-andreok, berebiziko garrantzia duten fabrika-proiektuak — izenik ezin dut eman—, 1892ko aduana-zergak jarraitzearen baitan baitago haiek gauzatzea edo ez.

Hain ondorio lazgarriak saihesteko, hainbesteko hondamena saihesteko, Bizkaia ez ezik Espainiako beste eskualde oso garrantzitsu batzuk ere hartuko bailituzke eta eragina izango bailuke nazio osoan, tinko eskatu behar diogu Gobernuari ez dadila urrundu araubidetik, ez dezala suntsi halako modu zalapartatsu eta kupidagabea gaur egungo babes-sistema, eta, beraz, bazterrera utz dezala Espainia-Alemania itun zentzugabe hori.

Merkataritza Itunen kontrako mitin-protesta, Bilbon, 1893ko abenduaren 9an. Bilbon, 1894.

B2. TESTU-IRUZKINA: ERANTZUKIZUN POLITIKOEN LEGEA (1939-02-09):

(...) Gobernuak (...) uste du unea iritsi dela Erantzukizun Politikoaren Lege bat emateko, balioko duena beren egite edo ez-egite larriekin matxinada gorria gorpuzten lagundu zutenek alde horretatik dituzten erruak garbitzeko (...).

Zigorak ezartzeaz arduratuko diren auzitegi-tako kideak Armadaren, Magistraturaren eta Falange Española Tradicionalista y de las JONSen ordezkariak izango dira (...).

1. art. Erantzule politiko deklaratuak dira 1934ko urriaren 1etik 1936ko uztailaren 18ra bitarte Espainiari jasana zizkion era guztietako subertsioa eragiten edo areagotzen lagundu zuten pertsona fisikoak nahiz pertsona juridikoak, eta orobat bigarren data horretatik aurrera, beren egintza batzuekin edo gelditasun larriarekin, Mugimendu Nazionalaren kontra aritu direnak edo daudenak.

2. art. Aurreko deklarazioaren ondorioz (...) legez kanpo gelditzen dira 1936ko otsailaren 16an egindako hauteskundearen deialdia egin zenez gerotik Fronte Popularra osatu duten alderdi edo talde politiko eta sozial guztiak, eta orobat harekin bat egin duten edo hari atxiki zaizkien alderdi eta taldeak hori egin izan hutsagatik, erakunde separatistak eta Mugimendu Nazionalaren Garaipenari kontra egin dioten guztiak.

3. art. Legez kanpo deklaratuak alderdi, talde eta erakundeek osotara galduko dituzte era guztietako eskubideak eta ondasun guztiak.

Boletín Oficial del Estado, 1939ko otsailaren 13a.

Unibertsitatera Sartzeko Ebaluazioan testu historikoen iruzkina egiteko eskema

A. Testuaren kokapena eta sailkapena (0,5 puntu)

Testu mota: juridikoa (konstituzioak, legeak, dekretuak, erregelamenduak...), narratiboak (manifestuak, proklamak, diskurtsoak, txostenak...), kazetaritzakoak (prentsa artikulua), gutunak, literatur lanak (memoriak, nobelak...), historiografikoak (historialarien lanak).

Egilea: indibiduala edo kolektiboa; eman azalpen labur bat.

Hartzailea: indibiduala edo kolektiboa; eman azalpen labur bat.

Une historikoa: kokatu testua dagokion Aro Garaikideko etapan.

B. Testuaren analisia (1,5 puntu)

Azaldu testuaren edukia, kontuan harturik zer dioten: pertsonak, erakundeak, gertaerak, datak, lekuak...

Nabarmendu testuaren oinarritzko ideiak, aintzat harturik hurrenkera literala (paragrafoen arabera edo, testu juridikoen kasuan, artikuluen arabera) edo logikoa, elkarri lotutako ideiak taldekatuz.

Helburua da edukia azaltzea edo interpretatzea, eta testuan agertzen dena beste hitz batzuekin ez errepikatzea.

C. Testuinguruan kokatzea (2,5 puntu)

Atal garrantzitsuena da. Helburua da testua prozesu historikoan kokatzea, bere testuinguru historikoan, haren garrantzia ulertzeko, denbora horri buruzko ezagutzak aplikatuz testuari lotuta. Horrek ez du aitzakia izan behar gai bat garatzeko testutik deskonektatuta.

Testuinguruan koka daiteke bereiziz aurrekariak, gertaeren garapena eta haien ondorioak, edo bereiziz faktore koiunturalak (berehalakoak) eta egiturazkoak (sakonak).

Testuaren arabera, **atal hau oinarritu daiteke denbora labur edo koiuntura** batean (Independentzia Gerra, II. Errepublika, Trantsizioa) edo zenbait hamarralditako **denbora ertain** batean (Estatu liberala, Errestaurazioa, Diktadura frankista).

D. Testuaren garrantzia (0,5 puntu)

Nabarmendu testuak bere garai historikoa ulertzeko duen garrantzia edo interesa. Testuaren balorazio kritiko bat egin daiteke: haren objektibitatea, betetze maila...

ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN

Bibliografía gomendatua

- Egidio León, Ángeles (koord.): *La historia contemporánea en la práctica. (Textos escritos y orales, mapas, imágenes y gráficos comentados)*. Editorial Centro de Estudios Ramón Areces, Madril, 1996, 13-20 eta 205-234. orrialdeak bereziki.
- Moradiellos, Enrique: *El oficio de historiador. Estudiar, enseñar, investigar*. Akal, Madril, 2013, 209-234. orrialdeak bereziki.

2024